

..... PARTİSİ BAŞKANLIĞINA

Aynı coğrafyada yüzyıllar boyunca kader ortaklığı içerisinde yaşamış, birlikte büyük acılar çekmiş, tarihin keskin kavşaklarında birbirine omuz vermiş Türk ve Kürt halkları; son yüzyılda ortak yaşama dair uyuşmazlıkların baş göstermesiyle yalnızca derin bir toplumsal girdabın içine sürüklenmekle kalmamış, her iki kadim halkın geleceğinde de ciddi kayıplar yaşanmıştır.

40 yılı aşkın süredir devam eden şiddet sarmalı içerisinde ağır acılar çekilmiş, ciddi insan hakları ihlalleri yaşanmıştır. Ancak buna rağmen halk düzeyinde birlikte yaşama iradesinden vazgeçilmemiştir.

Sayın Devlet Bahçeli'nin önerisi, Cumhurbaşkanı Sayın Erdoğan'ın sahiplenmesi, Sayın Öcalan'ın çağrısı ve siyasal partilerin kahir ekseriyetinin desteğiyle barış süreci şekillenmeye başlamıştır.

Başkaca bir gücün müdahalesi söz konusu olmaksızın, muhatap aktör ve kurumlar eliyle bu sürecin şekillenmesi toplum nezdinde memnuniyetle karşılanmaktadır.

Ülkemizi ve özellikle bölgemizi yakından gözlemleyen, sorunlara tanıklık eden, toplumsal meselelerin çözümüne katkı sunmaya çalışan barolar olarak; başlatılan sürecin, hem bizler hem de toplumsal geleceğimiz açısından nasıl bir kıymete sahip olduğunun bilincindeyiz.

Bu sürece verilen toplumsal destek kadar, siyaset kurumlarının da sağlayacağı katkı yaşamsal önemdedir. Başta ana muhalefet partisi olmak üzere destek veren tüm parti ve siyasi aktörlerin katkısı, siyaset üstü bir değer taşımaktadır.

Filizlenmeye başlayan barış sürecinin, güçlü ve kalıcı bir toplumsal mutabakata dönüşmesi için siyasal, sosyal, ekonomik ve hukuki birçok gerekliliğin hayata geçirilmesi kaçınılmazdır.

PKK'nin silahlı faaliyetlerini sona erdirmeye ve örgütsel varlığına son verme iradesi, bizler açısından tarihî bir miladı ve yeni bir toplumsal döneme geçişin kapısını aralayabilecek önemde bir gelişmedir.

Şiddetin tüm biçimleriyle sona ermesi, toplumsal barış ve demokratik yaşam adına olumlu bir adımdır. Barışın yalnızca çatışmasızlık değil, aynı zamanda sorunlara yönelik rasyonel çözümlerin geliştirilmesi olduğunu hatırlatmak isteriz.

Türkiye'nin hukuk sisteminde yer alan kurumlar olarak, meselenin boyutlarına ilişkin tespit ve önerilerimizi paylaşmak isteriz:

1. TBMM'nin Kurucu Rolü

Türkiye Büyük Millet Meclisi, halkın doğrudan temsil edildiği en yüksek organ olarak sürecin meşruiyeti, toplumsallaşması ve kurumsallaşması bakımından tarihsel ve anayasal sorumluluğa sahiptir. Bu nedenlerle barış sürecinin yürütülmesinde aktif ve kurucu bir rol üstlenmelidir.

2. Temel Haklar ve Özgürlükler

Demokratik bir toplumun temeli olan düşünceyi açıklama, ifade ve örgütlenme özgürlüklerinin herhangi bir baskı veya cezai yaptırıma maruz kalmaksızın kullanılması sağlanmalıdır. Bu özgürlüklerin güvence altına alınması, toplumsal barışın inşasında hayati öneme sahiptir.

3. Eşit Yurttaşlık

Tüm yurttaşların etnik, dilsel, kültürel ya da inançsal fark gözetilmeksizin eşit hak ve yükümlülüklerle sahip olduğu gerçeği anayasa ve yasalarla güvence altına alınmalıdır. Eşit yurttaşlık ilkesini zedeleyen uygulamalar sona erdirilmeli, bu ilkeyi güçlendirecek hukuki düzenlemeler yapılmalıdır.

4. Siyaset Yapma Hakkı

Siyasal katılım, demokratik meşruiyetin temelidir. Bu bağlamda halk iradesini temsil eden kişi ve kurumların siyaset yapma hakkı; baskı, gözdağı, yargısal taciz ve ceza tehdidinden arındırılmalıdır.

5. Cezaevleri Reformu

Özellikle ağır hasta tutuklu/hükümlülerin sağlık ve yaşam hakkı gözetilerek infaz koşulları insan onuruna uygun biçimde yeniden düzenlenmeli, infaz yasasında eşitlik ve adalet ilkeleri doğrultusunda kalıcı bir rejim inşa edilmelidir.

6. Kayyım Uygulaması

Seçme hakkını ve halk iradesini hiçe sayan kayyım uygulamaları, demokratik sistemin temel ilkelerine aykırıdır. Seçilmiş yerel yöneticilerin görevden alınarak yerlerine atanmış kişilerin getirilmesi uygulaması derhal sona erdirilmeli ve bu uygulamayı mümkün kılan yasal düzenlemeler kaldırılmalıdır.

7. Uluslararası ve Yargısal Yükümlölükler

Türkiye'nin taraf olduğu Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin bağlayıcı yönü dikkate alınarak AİHM kararlarına eksiksiz uyulmalı, bu kararların uygulanmaması alışkanlığına son verilmelidir. Yine Anayasal hükümleri yorumlama konusunda nihai makam olan Anayasa Mahkemesi kararlarına saygı gösterilmeli ve kararlarına uyulmalıdır.

8. Yargı Bağımsızlığı

Yargının siyasal müdahalelerden arındırılarak bağımsız ve tarafsız bir şekilde işlemesi sağlanmalıdır. Özellikle politik içerikli davalarda gözaltı ve tutuklama gibi tedbirlerin keyfi kullanımı son bulmalı, adil yargılanma hakkı mutlak olarak korunmalıdır.

9. İdari Yasaklar

Barışçıl gösteri, toplantı ve örgütlenme hakkını sınırlayan keyfi idari kararlar ve sıkıyönetim döneminden kalma uygulamalar sona erdirilmeli; İl Özel İdaresi Kanunu ve benzeri düzenlemelerdeki özgürlükleri kısıtlayıcı hükümler kaldırılmalıdır.

10. Silahlı Yapıdan Çıkış

Şiddet ve silahı terk etmiş örgüt mensuplarının barışçıl toplumsal yaşama katılımı için gerekli olan hukuki çerçeve oluşturulmalı, toplumsal entegrasyonun sağlanması amacıyla düzenleyici ve koruyucu tedbirler alınmalıdır.

11. Hakikat ve Yüzleşme Komisyonu

Geçmişte yaşanan ağır insan hakları ihlallerini araştırmak, mağdurların yaşadığı travmaları tanımak ve toplumsal hafızayı onarmak amacıyla bağımsız ve etkili bir Hakikat ve Yüzleşme Komisyonu kurulmalıdır.

12. Ortak Hafıza İnşası

Türk ve Kürt halklarının geçmişte yaşadığı ortak acılar adil ve insani bir şekilde tanınmalı, bu acıların hatırlanmasıyla toplumsal hafıza güçlendirilerek ortak bir gelecek inşa edilmelidir.

13. Yerel Yönetim Reformu

Katılımcı demokrasinin yaygınlaştırılması için yerel yönetimlerin yetki alanları genişletilmeli, yerinden yönetim ilkesi güçlendirilmelidir. Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı'nda ki çekinceler kaldırılmalı ve merkezi vesayet uygulamalarına son verilerek halkın doğrudan yönetime katılımı sağlanmalıdır.

14. Dil ve Kültürel Haklar

Kürt dili ve kültürü başta olmak üzere tüm etnik kimliklerin kültürel ifade alanları anayasal güvence altına alınmalı, anadilde eğitim ve kamu hizmetlerine erişim konusundaki engeller kaldırılmalıdır.

15. Güvenlik Politikaları

Güvenlik politikaları demokratik hukuk devleti ilkelerine uygun hale getirilmeli, toplumu kriminalize eden uygulamalara son verilmelidir. Güvenlik anlayışı, insan güvenliğini esas alacak şekilde yeniden tanımlanmalıdır.

16. Sosyoekonomik Politikalar

Barışın inşası ve sürdürülebilirliği için sadece siyasi değil, sosyal ve ekonomik alanlarda da eşitsizliklerin giderilmesi gerekmektedir. Bölgesel yoksulluğun ortadan kaldırılması, istihdam ve eğitim olanaklarının geliştirilmesi için uzun vadeli, katılımcı ve eşitlikçi politikalar hayata geçirilmelidir.

17. Yeni Anayasa Süreci

Yukarıda ifade edilen düzenlemelerin ardından toplumun tüm kesimlerinin katılımıyla demokratik, özgürlükçü ve çoğulcu bir anayasa yapım süreci başlatılmalı. Yeni Anayasa farklılıkları tanıyan ve kapsayan bir toplumsal sözleşme niteliğinde olmalıdır.

Yukarıda ifade etmeye çalıştığımız başlıkların her biri, içlerinde farklı birçok unsurun bulunduğu ve üzerinde detaylı çalışılması gereken alanlar olduğunun farkındayız. Bu aşamada çizmiş olduğumuz çerçeve, bir girizgâh niteliğindedir. Başlatılan sürecin olgunlaştırılarak ilerletilmesi konusunda Bölge Baroları olarak katkı sunmaya hazır olduğumuzu ifade etmek isteriz.

Barışa ve çatışmasızlığa susamış milyonların umutlarını kalıcı bir huzura dönüştürecek bu tarihî fırsatın, toplumsal barış ve demokratik geleceğimiz için kaçırılmaması gerektiği kanaatindeyiz.

Bölge Baroları olarak; birlik içerisinde onurlu bir yaşamı savunuyor, evrensel insan haklarının ve demokratik çözümün hayata geçeceğine olan inancımızla sürece siyaset üstü bir sorumlulukla yaklaşacağınızı ümit ediyor, saygılarımızı sunuyoruz.

ADIYAMAN BAROSU

AĞRI BAROSU

BATMAN BAROSU

BİNGÖL BAROSU

BİTLİS BAROSU

DERSİM BAROSU

DİYARBAKIR BAROSU

HAKKARİ BAROSU

IĞDIR BAROSU

KARS BAROSU

MUŞ BAROSU

SİİRT BAROSU

ŞANLIURFA BAROSU

ŞIRNAK BAROSU

VAN BAROSU

MARDİN BAROSU